

[Per Federspiel.]

udsigt til egentlige forhandlinger om løsning af konkrete spørgsmål, i hvert fald i indeværende år.

Jeg kan være enig i ministerens betragtning om, at det ville være nyttigt, at man forberedte disse møder — selv om dette topmøde var særdeles velunderbygget ved forarbejder — ved mindre opsigtsvækkende metoder. Jeg vil navnlig her nævne en ting, som vel er faren ved disse topmøder — ikke så meget for de lande, hvor alene toppen har noget at sige, men for den vestlige verdens lande — nemlig at ansvaret og handlekraften ligesom koncentrerer sig i et ganske enkelt punkt, hvilket er i strid med vor politiske opfattelse og måske også på et andet punkt indebærer en fare, idet de mange diplomater og embedsmænd af forskellig slags, der beskæftiger sig med forholdene mellem landene, naturligvis berøves lysten til at bedømme disse forhold, som de har inde på nærmeste hold, når de afgørende råd, de afgørende betragtninger, i virkeligheden unddrages dem. Også ud fra det synspunkt er det vel rigtigt, at man ikke hæfter sig alt for meget ved disse topmøder, men i højere grad koncentrerer sig om de normale diplomatiske forhandlinger landene imellem.

Under alle omstændigheder må vi bedømme stillingen sådan, at vi nu er tilbage i den spændings tilstand, der for vort vedkommende må føre til den slutning, at der ikke er nogen mulighed for at slække på vore forsvarsbestræbelser, og at det gensidige loyale samarbejde inden for Atlantpagten nu som før må danne grundlaget for landenes sikkerhed.

Jeg skal derefter vende mig til det afsnit af den højtærede ministers tale, der beskæftigede sig med handelspolitik.

Ministeren indledte med den ud fra et nordisk synspunkt glædelige oplysning, at der nu stort set er opnået enighed om vilkårene for Finlands tilslutning til EFTA som associeret nation. Ud over dette forekommer det mig imidlertid, at der var

meget lidt i retning af glædelige perspektiver i ministerens redegørelse. De forslag, der har været fremsat om gensidige nedsættelser af de interne toldsatser, og som nu er besluttet inden for de seks, og som vel stadig svæver som en mulighed inden for de syv, bærer i sig dette, at vi hurtigere kan skride frem mod liberalisering, og ud fra dette synspunkt må de hilses med glæde. På den anden side må man ikke være blind for, at der set ud fra forholdet de seks og de syv i denne udvikling rummes risiko for, at kløften mellem EFTA og Det europæiske Fællesmarked kan blive udbygget, uden at der egentlig træffes de fornødne kompensationer for at nå frem til det mål, der jo har fundet udtryk fra de seks landes side: at skabe forøgede muligheder for handelssamkvemmet mellem disse lande.

Jeg bemærkede, at den højtærede minister ikke på noget tidspunkt under sin redegørelse nævnede det hidtil så fortærskede ord „brobygning“, og jeg ser det som udtryk for en virkelighedsbetonet opfattelse af, at en egentlig sammensmeltning af de to grupper i ét stort marked i hvert fald ikke hører hjemme i realpolitikens verden. Det er beklageligt. Det er i mange henseender beskæmmende for de regeringer, der har beskæftiget sig med disse spørgsmål, at man ikke har kunnet finde en løsning, men det ville være vildledende både for befolkningen og for erhvervslivet, hvis man gav udtryk for nogen utidig optimisme på dette punkt.

Jeg vil gerne i denne forbindelse minde om, at da vi i sin tid forhandlede om det lille europæiske frihandelsområde, EFTA, blev det meget stærkt fremhævet ikke mindst af den danske regering, at hovedformålet med denne organisation ville være at skabe fornyede forhandlingsmuligheder mellem de seks og de syv. Det har vist sig, at dette håb er blevet skuffet. Man har måttet konstatere, at kløften mellem de to områder er uddybet, at der ikke har været nogen mulighed for ved dannelsen af EFTA at skabe en slags murbrækker til at